

การฝึกอบรมดับไฟเมือง

หลักสูตร การตรวจสอบงานเชื่อมสำหรับชิ้นส่วนยานยนต์
(Welding Inspections in the Automotive Industry)

รหัสหลักสูตร 7920182071301

สถาบันพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมยานยนต์
และชิ้นส่วนอะไหล่ยานยนต์
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

ผู้อนุมัติหลักสูตร	นายธีรศักดิ์ ออยเพชร ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมยานยนต์ และชิ้นส่วนอะไหล่ยานยนต์	
วันที่อนุมัติ 19 /มค. /2567	จำนวน ...6... แผ่น	ปรับปรุงครั้งที่ .... /....

การฝึกอบรมดับฝีมือ
หลักสูตร การตรวจสอบงานเชื่อมสำหรับชิ้นส่วนยานยนต์
(Welding Inspections in the Automotive Industry)
รหัสหลักสูตร 7920182071301
สถาบันพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนอะไหล่ยานยนต์ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้และทักษะ ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีในการประกอบอาชีพ ด้านการตรวจสอบงานเชื่อมสำหรับชิ้นส่วนยานยนต์ โดยสามารถ

- 1.1 ปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบ วิธีปฏิบัติหรือข้อกำหนดทางด้านความปลอดภัยในการทำงาน ได้อย่างถูกต้อง รวมถึงการมีทัศนคติที่ดีต่องานและสังคม
- 1.2 ใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ตรวจวัดรอยเชื่อมได้อย่างถูกวิธี
- 1.3 ปฏิบัติการตรวจสอบงานเชื่อม ในการตรวจสอบแบบทำลายและไม่ทำลายได้อย่างถูกต้อง
- 1.4 นำความรู้และทักษะไปใช้ในการปฏิบัติงาน หรือพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ระยะเวลาการฝึก

ผู้รับการฝึกจะได้รับการฝึกทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยหน่วยงานสังกัดกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ระยะเวลาการฝึก 30 ชั่วโมง

3. คุณสมบัติของผู้รับการฝึก

- 3.1 อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป
- 3.2 เป็นผู้ทำงานในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนอะไหล่ยานยนต์
- 3.3 มีสภาพร่างกายไม่เป็นอุปสรรคในการฝึก และสามารถเข้าฝึกได้ตลอดหลักสูตร

4. วุฒิบัตร

ชื่อเต็ม : วุฒิบัตรพัฒนาฝีมือแรงงาน หลักสูตร การตรวจสอบงานเชื่อมสำหรับอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์

ชื่อย่อ : วพร. การตรวจสอบงานเชื่อมสำหรับอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์

ผู้รับการฝึกต้องมีระยะเวลาการฝึกอบรมตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 และผ่านการประเมินผล ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติรวมกันตามเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 จึงจะถือว่าผ่านการฝึก และได้รับวุฒิบัตร จากการพัฒนาฝีมือแรงงาน

5. หัวข้อวิชา

รหัส	หัวข้อวิชา	ชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
7920720201	จริยธรรมและบทบาทหน้าที่ของผู้ตรวจสอบงานเชื่อม	1	-
7920739801	การตรวจสอบงานเชื่อมด้วยวิธีพินิจ	2	3
7920739802	สัญลักษณ์และการเตรียมรอยต่อสำหรับการเชื่อม	1	-
7920739803	กระบวนการเชื่อมในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์	2	-
7920739804	พฤติกรรมของวัสดุและโลหะวิทยาการเชื่อม	2	-
7920739805	ความไม่สมบูรณ์ในรอยเชื่อม	1	-
7920739806	การทดสอบแบบทำลายสภาพ	2	1
7920739807	การทดสอบแบบไม่ทำลายสภาพในงานเชื่อม	3	3
7920739808	มาตรฐานการตรวจสอบรอยเชื่อม	3	-
7920739901	การวัดและประเมินผล	3	3
รวม		20	10
			30

6. เนื้อหาวิชา

- 7920720201 จริยธรรมและบทบาทหน้าที่ของผู้ตรวจสอบงานเชื่อม (1 : 0)
วัตถุประสงค์
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ ประกอบกับองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ คุณสมบัติ และจริยธรรมของผู้ตรวจสอบงานเชื่อม
คำอธิบายรายวิชา
 ศึกษาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์คุณสมบัติของผู้ตรวจสอบงานเชื่อม องค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การตรวจสอบ จริยธรรม ทัศนคติ ทักษะความสามารถ บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ และการติดต่อสื่อสาร กับผู้อื่น
- 7920739801 การตรวจสอบงานเชื่อมด้วยวิธีพินิจ (2 : 3)
วัตถุประสงค์
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการทดสอบหาความสมบูรณ์ของรอยเชื่อม ได้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล
คำอธิบายรายวิชา
 ศึกษาเกี่ยวกับหลักการของการตรวจสอบรอยเชื่อมด้วยวิธีพินิจ ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่ก่อน การเชื่อม ระหว่างการเชื่อม และภายหลังการเชื่อม รวมทั้งการใช้อุปกรณ์ตรวจวัดที่เกี่ยวข้อง ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องในการเชื่อม การตรวจสอบรอยเชื่อมด้วย วิธีพินิจ การบันทึกผลและการประเมินผลการตรวจสอบเทียบกับมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

- 7920739802 สัญลักษณ์และการเตรียมร้อยต่อสำหรับการเขื่อม (1 : 0)**
- วัตถุประสงค์**
เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับการเตรียมร้อยต่อ และการเขื่อมผ่านสัญลักษณ์การเขื่อมได้อย่างถูกต้อง
- คำอธิบายรายวิชา**
ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการต่องงานและชนิดของรอยเขื่อม ลักษณะการเตรียมร้อยต่อ การบอกขนาด และหลักการใช้สัญลักษณ์งานเขื่อม
- 7920739803 กระบวนการเขื่อมในอุตสาหกรรมชั้นส่วนยานยนต์ (2 : 0)**
- วัตถุประสงค์**
เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับหลักการที่สำคัญของแต่ละกระบวนการเขื่อม และปัจจัยที่สามารถส่งผลให้เกิดเป็นข้อบกพร่องในแต่ละกระบวนการเขื่อม และการตระหนักรึงความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับการเขื่อม
- คำอธิบายรายวิชา**
ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการเขื่อมที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมยานยนต์ ได้แก่ กระบวนการเขื่อมโลหะแก๊สปกคลุม และกระบวนการเขื่อมด้วยความต้านทาน ตัวแปรที่สำคัญในแต่ละกระบวนการเขื่อม รวมถึง ข้อควรระวังในการปฏิบัติงานเขื่อม อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล อันตรายจากไฟฟ้า รังสี ควัน และสะเก็ดประกายไฟที่เกิดขึ้นจากการเขื่อม
- 7920739804 พฤติกรรมของวัสดุและโลหะวิทยาการเขื่อม (2 : 0)**
- วัตถุประสงค์**
เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในด้านการศึกษาการกระจายตัวของความร้อน การบิดตัว การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเกรนบริเวณกระทบร้อนซึ่งส่งผลต่อสมบัติทางกลของรอยเขื่อม เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงต่อการพังทลายของโครงสร้างงานเขื่อม ที่มีความสำคัญอย่างมากสำหรับใช้เป็นข้อมูลเพื่อการออกแบบบรรยายต่อในงานเขื่อม
- คำอธิบายรายวิชา**
ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของวัสดุ สมบัติทางกล ความสามารถทางการเขื่อม ทฤษฎีโลหะวิทยาในงานเขื่อมเหล็กกล้าคาร์บอนและเหล็กกล้าผสม โครงสร้างร้อยเขื่อมบริเวณผลกระทบร้อน และการใช้ความร้อนปรับปรุงคุณภาพงานเขื่อม
- 7920739805 ความไม่สมบูรณ์ในรอยเขื่อม (1 : 0)**
- วัตถุประสงค์**
เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในรอยเขื่อม และสามารถจำแนกชนิดของความไม่สมบูรณ์ของรอยเขื่อม สามารถระบุถึงสาเหตุ และแนวทางการป้องกันได้
- คำอธิบายรายวิชา**
ศึกษาเกี่ยวกับชนิดของความไม่สมบูรณ์ที่เกิดขึ้นในงานเขื่อมแบบหลอมละลาย สาเหตุและแนวทางการป้องกันและแก้ไข

7920739806 การทดสอบแบบทำลายสภาพ

(2 : 1)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการทดสอบหาสมบัติเชิงกลของวัสดุและรอยเขื่อม ทำให้ทราบข้อมูลตัวเลขเกี่ยวกับความแข็งแรง ความเหนียว ความแข็ง และพิสูจน์ความสมบูรณ์ของรอยเขื่อม ได้อย่างถูกต้อง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับหลักการพื้นฐานการทดสอบงานเขื่อมแบบทำลายสภาพ ด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การทดสอบแรงดึง การตัดโคง การตีหัก การทดสอบความแข็ง เป็นต้น การภาพถ่ายโครงสร้างหมาด โดยมีเครื่องอุปกรณ์ในการเตรียมชิ้นทดสอบ ขั้นตอนปฏิบัติการทดสอบ ตัวแปรที่มีผลต่อการทดสอบ ขอบเขตการยอมรับผลการทดสอบตามมาตรฐานที่กำหนด

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจสอบชิ้นงานทดสอบแรงดึง ชิ้นงานทดสอบการตัดโคง ชิ้นงานทดสอบ การตีหัก ภาพถ่ายโครงสร้างหมาด การบันทึกผลและการเขียนรายงานการทดสอบ

7920739807 การทดสอบแบบไม่ทำลายสภาพในงานเขื่อม

(3 : 3)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการทดสอบหาความสมบูรณ์ของรอยเขื่อมได้ และเลือกใช้วิธีการทดสอบที่เหมาะสมกับลักษณะงานได้อย่างถูกต้อง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับชนิดและหลักการของการทดสอบแบบไม่ทำลายสภาพ ได้แก่ วิธีการทดสอบ ด้วยสารแทรกซึม วิธีการทดสอบด้วยอนุภาคแม่เหล็ก วิธีการทดสอบด้วยภาพถ่ายรังสี และวิธีการทดสอบ ด้วยคลื่นเสียงความถี่สูง เป็นต้น

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการเตรียมชิ้นงาน การเตรียมเครื่องมือ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องสำหรับ การทดสอบด้วยสารแทรกซึมและการทดสอบด้วยอนุภาคแม่เหล็ก

7920739808 มาตรฐานการตรวจสอบรอยเขื่อม

(3 : 0)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานของการตรวจสอบรอยเขื่อม ตามมาตรฐานอุตสาหกรรมและมาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับมาตรฐานการเขื่อมตามมาตรฐานอุตสาหกรรมไทยและมาตรฐานสากล ได้แก่ มอก. 2722, ISO 5817, AWS D8.8 เป็นต้น

7920739901 การวัดและประเมินผล

(3 : 3)

ประเมินความรู้ ความสามารถของผู้รับการฝึก โดยการทดสอบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

คณะกรรมการจัดทำหลักสูตร

1. นายนิวัตร คุณวงศ์
นักวิจัย ศูนย์วิจัยและบริการวิชากรรมการเขื่อม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
เจ้าหน้าที่อาชูโส
2. นางสาวณภัทร ใจมีตัวชี้ระหันท์
บริษัท ไทยซัมเมิล โอโตโนมีฟ จำกัด
3. นายวินิจ สีบแต่ตระกูล
  - นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการพิเศษ
สถาบันพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมยานยนต์
และชั้นส่วนของไทร์ยานยนต์
  - นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานปฏิบัติการ
สถาบันพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมยานยนต์
และชั้นส่วนของไทร์ยานยนต์
  - นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงาน
สถาบันพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมยานยนต์
และชั้นส่วนของไทร์ยานยนต์
4. นายอานันท์ เพมมัน
  - ลงนาม.....ผู้เสนอหลักสูตร
(นายอานันท์ เพมมัน)
หัวหน้าฝ่ายพัฒนาและทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน
5. นางสาวชุณหกาญจน์ กุณโยง
  - ลงนาม.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นายวินิจ สีบแต่ตระกูล)
หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาฝีมือแรงงาน

ลงนาม.....ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นายธีรศักดิ์ ออยเพช)
ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากร
ในอุตสาหกรรมยานยนต์และชั้นส่วนของไทร์ยานยนต์

